

TS. PHAN THỊ NHẬT TÀI

PHÒNG, CHỐNG LAO ĐỘNG CƯỖNG BỨC

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

PHÒNG, CHỐNG **LAO ĐỘNG CƯỜNG BỨC**

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

**Biên mục trên xuất bản phẩm
của Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Phan Thị Nhật Tài

Phòng, chống lao động cưỡng bức - Cơ sở lý luận và thực
tiễn / Phan Thị Nhật Tài. - H. : Chính trị quốc gia Sự thật,
2025. - 140 tr. ; 21 cm

ISBN 978-604-46-0175-5

1. Pháp luật 2. Lao động cưỡng chế 3. Phòng chống
4. Việt Nam

344.597011173 - dc23

CTF0788p-CIP

Mời bạn quét QR để đọc sách!

TS. PHAN THỊ NHẬT TÀI

PHÒNG, CHỐNG LAO ĐỘNG CƯỠNG BỨC

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập kinh tế quốc tế, vấn đề lao động cưỡng bức đang trở thành một thách thức lớn đối với các quốc gia và cộng đồng trên toàn thế giới. Lao động cưỡng bức không chỉ vi phạm nghiêm trọng quyền con người, mà còn gây ra những hậu quả tiêu cực về kinh tế, xã hội và đạo đức.

Nhằm đáp ứng nhu cầu tìm hiểu của bạn đọc, góp phần phòng ngừa và xóa bỏ lao động cưỡng bức, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật xuất bản cuốn sách ***Phòng, chống lao động cưỡng bức - Cơ sở lý luận và thực tiễn*** của TS. Phan Thị Nhật Tài, giảng viên Trường Đại học Sư phạm Đà Nẵng. Nội dung cuốn sách trình bày các vấn đề lý luận và phân tích thực trạng pháp luật về phòng, chống lao động cưỡng bức ở Việt Nam, đề xuất các giải pháp hoàn thiện pháp luật Việt Nam trong phòng, chống lao động cưỡng bức.

Hy vọng cuốn sách góp phần nâng cao nhận thức và hiểu biết của bạn đọc về vấn đề lao động cưỡng bức, từ đó thúc đẩy các hành động hiệu quả để phòng ngừa và xóa bỏ hình thức lao động cưỡng bức.

Trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 5 năm 2025

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

MỞ ĐẦU

Quan hệ lao động là quan hệ người lao động sử dụng khả năng của mình làm việc, người sử dụng lao động sử dụng sức lao động của người lao động. Quan hệ lao động là quan hệ xã hội mang tính ý chí, được pháp luật lao động điều chỉnh và thường xuyên thay đổi theo sự phát triển kinh tế - xã hội quốc gia trong từng giai đoạn.

Quan hệ lao động luôn đề cao tính bình đẳng, nguyên tắc công bằng trong thỏa thuận khi thiết lập (trừ nhóm quan hệ lao động giữa cán bộ, công chức với nhà nước, vì đây là quan hệ mệnh lệnh hành chính), là quan hệ pháp luật song phương nên các bên không chỉ phải thực hiện quyền, nghĩa vụ của mình, mà có trách nhiệm tạo điều kiện cho phía bên kia thực hiện tốt quyền, nghĩa vụ của họ trên cơ sở hài hòa lợi ích.

Trên thực tế, quan hệ lao động mang tính bất bình đẳng vẫn diễn ra, thậm chí khá phổ biến ở các quốc gia trên mọi lĩnh vực. Tác động của nền kinh tế thị trường đã đẩy mối quan hệ vốn ngang quyền, bình đẳng trở nên phụ thuộc và tạo nên một vấn nạn, đó là tình trạng lao động cưỡng bức, và những người bị cưỡng bức lao động trở thành những người “nô lệ” thời hiện đại.

Theo báo cáo ngày 12/9/2022 của Tổ chức Lao động quốc tế (ILO), số người bị cưỡng bức lao động trên thế giới lên tới 28 triệu người, chiếm hơn 50% trong tổng số 50 triệu người trên toàn cầu đang sống trong chế độ “nô lệ” hiện đại. Con số này đang tăng lên đáng kể trong nhiều năm qua, ước tính có thêm 10 triệu người bị trở thành nô lệ¹.

Dưới góc nhìn về quyền con người, Việt Nam có những quy định nào về chống lao động cưỡng bức? Nội dung có phù hợp yêu cầu phát triển xã hội, pháp luật quốc tế không? Những quy định nào đã trở nên bất cập? Giải pháp để hoàn thiện pháp luật về chống lao động cưỡng bức, khung pháp lý phù hợp cho việc bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của người lao động ở Việt Nam nói riêng và quyền con người nói chung là gì? Để trả lời cho những câu hỏi này cần có những nghiên cứu, theo đó về mặt lý luận làm rõ nội dung vấn đề chống lao động cưỡng bức dưới góc nhìn về quyền con người trên cơ sở xác định, phân tích và so sánh quy định pháp luật quốc gia và các điều ước quốc tế. Nghiên cứu quá trình hình thành, phát triển vấn đề dưới sự điều chỉnh của pháp luật, trong mối quan hệ với lịch sử phát triển xã hội; tập trung phân tích các yếu tố tác động đến hiện tượng trên thông qua yếu tố chính trị, tâm lý xã hội, ý thức xã hội và đặc biệt là sự tác động của nền kinh tế thị trường. Về thực tiễn, cần nghiên cứu thực

1. Báo cáo ILO ngày 12/9/2022: Global Estimates of modern Slavery: Forced Labour and Forced Marriage.

trạng quy định pháp luật về chống lao động cưỡng bức ở Việt Nam dưới góc nhìn quyền con người hiện nay để làm rõ hạn chế, từ đó xây dựng, đề xuất giải pháp hoàn thiện hệ thống pháp luật quốc gia.

Từ cơ sở trên, cuốn sách *Phòng, chống lao động cưỡng bức - Cơ sở lý luận và thực tiễn* nhằm làm sáng tỏ vấn đề lý luận và thực tiễn đối với pháp luật về phòng, chống lao động cưỡng bức ở Việt Nam dưới góc nhìn quyền con người; tìm hiểu, phân tích kinh nghiệm pháp luật một số quốc gia trên thế giới; từ đó, kiến nghị một số giải pháp hoàn thiện pháp luật Việt Nam trong phòng, chống lao động cưỡng bức.